

Štátna skúška bakalárska v ak. roku 2018/2019 a okruhy otázok pre št. program Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo* na Fakulte manažmentu PU v Prešove

Štátna skúška sa vykonáva pred skúšobnou komisiou na vykonanie štátnej skúšky. Komisia pre štátne skúšky je minimálne štvorčlenná a menuje ju dekan fakulty. Prácu komisie riadi jej predseda, ktorého menuje dekan fakulty. Priebeh štátnej skúšky a vyhlásenie jej výsledkov sú verejné. Rozhodovanie skúšobnej komisie o výsledkoch štátnej skúšky a obhajoby záverečnej práce sa koná na neverejnom zasadnutí skúšobnej komisie.

Každá časť štátnej skúšky sa hodnotí samostatne. Jednotlivé časti štátnej skúšky sa hodnotia klasifikačnými stupňami A až FX.

A - výborne – vynikajúce výsledky (numerická hodnota 1),

B - veľmi dobre – nadpriemerné výsledky (1,5),

C - dobre – priemerné výsledky (2),

D - uspokojivo – prijateľné výsledky (2,5),

E - dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá (3),

FX - nedostatočne – (4).

Celkové hodnotenie štátnej skúšky sa vypočíta z priemeru známok jednotlivých predmetov štátnej skúšky a známky z obhajoby záverečnej práce. Hodnotenie:

A – 1,00 – 1,25

B – 1,26 – 1,75

C – 1,76 – 2,25

D – 2,26 – 2,75

E – 2,76 – 3,00

FX – 3,01 – a vyššie

Ak niektorá časť štátnej skúšky bola hodnotená stupňom nedostatočne (FX), celkové hodnotenie štátnej skúšky je „neprošpel“.

Štátna skúška bakalárskeho štúdia študijného programu Turizmus, hotelierstvo, kúpeľníctvo v študijnom odbore 8.1.1 Cestovný ruch na Fakulte manažmentu PU v Prešove pozostáva:

1. z obhajoby záverečnej práce

2. zo skúšky pozostávajúcej z troch predmetov štátnej skúšky:

a) Predmet č. 1 štátnej skúšky – Manažment, manažment v turizme a marketing,

b) Predmet č. 2 štátnej skúšky – Ekológia, svetová ekonomika, financie,

c) Predmet č. 3 štátnej skúšky – Teória, služby a regióny cestovného ruchu.

Štruktúra štátnej skúšky:

1. Obhajoba záverečnej práce sa uskutočňuje pred komisiou pre štátne skúšky a jej súčasťou sú:

- úvodné slovo študenta (oboznámenie s prácou),
- 2 posudky (školiťel, oponent; ak je práca bez školiteľa - 2 oponenti), Protokol o kontrole originality,
- reakcia študenta na posudky,
- rozprava, diskusia.

2. Zodpovedanie otázok z predmetov štátnej skúšky – po jednej otázke z 3 okruhov (predmet č. 1, č. 2. a č. 3 štátnej skúšky). Okruhy otázok sú uvedené v ďalšom texte nižšie.

Na Fakulte manažmentu PU v Prešove v akademickom roku 2018/2019 sa **štátne bakalárske skúšky, ktorých súčasťou sú obhajoby bakalárskych prác** (vždy spolu) budú konať podľa Harmonogramu ak. roka **od 20.5.2019 do 28.6.2019**.

Výučba pre študentov 3. roka bakalárskeho štúdia v letnom semestri končí **12.4.2019**, skúškové obdobie je od **15.4.2019 do 17.5.2019**, termín odovzdania záverečnej bakalárskej práce je najneskôr do **10.5.2019 (12.00)**. Spôsob registrácie určuje **Smernica o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, kontrole originality, uchovávaní a prístupovaní**.

Absolventovi bakalárskeho štúdia (t.j. štúdia 1. stupňa) po zvládnutí všetkých študijných povinností, úspešnom absolvovaní štátnej skúšky bakalárskej (vrátane obhajoby záverečnej práce) sa udeľuje akademický titul **bakalár**, v skratke „**Bc.**“.

Okruhy štátnej skúšky bakalárskej v ak. roku 2018/2019*

a) Predmet č. 1 štátnej skúšky „Manažment, manažment v turizme a marketing“:

1. Manažment - definície, význam a funkcie. Manažment ako veda a umenie. História a vývoj manažmentu - etapy, prístupy ku skúmaniu manažmentu, hlavné myšlienkové smery a školy: klasická, behaviorálna a systémová škola. Manažérske roly a zručnosti v kontexte manažéra turizmu.
2. Plánovanie. Definícia a funkcia plánovania. Plán a druhy plánov. Postupové kroky pri plánovaní. Funkcia benchmarkingu pri plánovaní. Ciele, druhy cieľov a požiadavky na stanovenie cieľa. Plánovanie v turizme.
3. Organizovanie. Definície organizovania a významy pojmu organizácia. Postupové kroky pri organizovaní. Členenie a hlavné druhy organizačných štruktúr. Výhody a nevýhody jednotlivých druhov organizačných štruktúr. Tendencie v rozvoji organizačných štruktúr. Organizovanie v turizme.
4. Vedenie. Definície vedenia. Zdroje ovplyvňované vedením. Druhy právomoci manažéra pri vedení. Autorita. Teória znakov, behaviorálne jedno- a dvojdimenzionálne teórie vedenia. Situačná teória vedenia. Manažéri verzus lídri - podobnosti a rozdiely.
5. Motivácia. Definície motivácie a stimulácie. Maslovova, Herzbergova, McClellandova teória potrieb. Procesné teórie- teória ekvity a expektačná teória, teória posilnenia, teória x a teória y.
6. Kontrola. Pojmy a definície. Funkcia a metódy kontroly. Typy kontrolovaných charakteristík. Etapy kontrolného procesu. Druhy spätnej väzby. Zásady hospodárneho výkonu kontroly. Význam kontroly v podnikoch CR.
7. Interkultúrna komunikácia – pojem, implikácie. Štyri základné premenné interkultúrnej komunikácie. Bariéry, úskalía, nedorozumenia a skreslenia pri interkultúrnej komunikácii.
8. Interkultúrna komunikácia v kontexte rôznych typov kultúr: individualistických a kolektivistických; s vysokým a nízkym komunikačným kontextom; s lineárnym, flexibilným a cyklickým vnímaním času; s hierarchickou a demokratickou mocou.
9. Neverbálne aspekty interkultúrnej komunikácie – význam, funkcie a charakteristiky neverbálnej komunikácie. Jazyk v interkultúrnej komunikácii – materinský jazyk a spoločný dorozumievací jazyk.
10. Predsudky a stereotypy v interkultúrnej komunikácii. Druhy a typy predsudkov v interkultúrnom kontexte. Etnocentrizmus a etnocentrická komunikácia.
11. Teoretické východiská etiky a morálky. Etika, jej kategórie a smery. Morálka a štruktúra morálky.
12. Etika podnikateľského prostredia, jej vývoj a príčiny vzniku. Nástroje podnikateľskej etiky. Spoločenská zodpovednosť organizácii.
13. Manažérska etika a etický profil moderného manažéra. Etický program podniku a tvorba podnikových etických kódexov. Etické problémy v pracovnoprávných vzťahoch. Osobnosť manažéra.
14. Podstata a význam podnikovej kultúry, jej princípy a prvky. Determinanty podnikovej kultúry. Diagnostika a zmena podnikovej kultúry.
15. Komunikácia - typy a formy. Poruchy vznikajúce pri komunikácii. Telefonické rozhovory, písomná komunikácia. Vybrané techniky manažérskej práce - delegovanie úloh a hlavné metódy zadávania úloh, riešenie konfliktov, organizácia porád a schôdzí, udeľovanie pochvál a vyznamenaní. Využitie v turizme.
16. Marketing ako teoretická a praktická disciplína. Marketing ako postoj podnikateľského subjektu a ako funkcia. Definícia a filozofie marketingového manažmentu (v ponímaní piatich alternatívnych koncepcií). Spoločenské základy marketingu, charakteristika základných pojmov.
17. Marketingové prostredie. Analýza makroprostredia a mikroprostredia podniku, model konkurenčných síl podľa Portera. SWOT analýza a definícia stratégií vyplývajúcich zo SWOT analýzy. Využitie v turizme.
18. Marketingový mix z pohľadu jeho historického vývoja a aktuálnej podoby. Klasický model "4P" (N. Borden, E. J. McCarthy a ďalší), moderné a špecifické modely marketingového mixu, možnosti jeho ďalšieho rozšírenia v jednotlivých oblastiach ekonomických činností a odvetví. Model „4C“ vo vzťahu k modelu „4P“. Základná úvodná charakteristika najdôležitejších marketingových nástrojov v turizme.
19. Marketingová komunikačná politika. Komunikačný proces a komunikačný model. Vymedzenie kľúčových pojmov vrátane komunikačného procesu a jeho aktérov. Nástroje marketingovej komunikácie – identifikácia a charakteristika. Komunikácia s masovokomunikačnými prostriedkami. Význam komunikácie v turizme.
20. Marketing nehmotných produktov. Marketing služieb. Podstata, význam služieb a ich špecifické vlastnosti. Marketingový mix služieb. Marketing neziskových organizácií. Ďalšie významné oblasti - marketing cestovného ruchu, vzdelávací marketing, sociálny marketing a „celebrity“ marketing.

b) Predmet č. 2 štátnej skúšky „Ekonomia, svetová ekonomika, financie“:

1. Základné metódy, východiská a predpoklady fungovania ekonomiky. Pojem ekonomia a ekonomika. Mikroekonomia a makroekonomia. Pozitívna a normatívna ekonomia. Predmet ekonomie a metódy skúmania. Ekonomická vzácnosť a hranica produkčných možností.
2. Agregátna ponuka, agregátny dopyt a rovnováha ekonomiky. Agregátny dopyt a agregátna ponuka (grafická analýza, determinanty). Makroekonomická rovnováha v krátkom a dlhom období.
3. Meranie makroekonomických veličín typu produkt a dôchodok. Vysvetlenie pojmov a podstaty rôznych makroekonomických ukazovateľov a ukazovateľov z nich odvodených. Metódy merania. Potenciálny, reálny a nominálny produkt.
4. Nezamestnanosť. Nezamestnanosť a jej typy. Príčiny a dôsledky nezamestnanosti. Meranie nezamestnanosti. Riešenia nezamestnanosti. Vzťah inflácie a nezamestnanosti. Nezamestnanosť/zamestnanosť v odvetví cestovného ruchu.
5. Inflácia. Meranie inflácie, formy, príčiny a ekonomické dôsledky. Ponukové a dopytové šoky, znázornenie inflačnej medzery, grafická analýza. Philipsova krivka. Ponukové a dopytové šoky, vplyv na odvetvie cestovného ruchu.
6. Ekonomický rast a hospodárske cykly. Zdroje ekonomického rastu. Teórie ekonomického rastu. Fázy ekonomického cyklu a príčiny vzniku hospodárskych cyklov. Vplyv na odvetvie cestovného ruchu.
7. Podmienky vzniku trhu a základné elementy trhu. Základné ekonomické otázky a spôsoby ich riešenia. Deľba práce, špecializácia a kooperácia v odvetví cestovného ruchu. Typy trhov a trhové subjekty. Zákon ponuky a zákon dopytu, konkurencia a fungovanie trhového mechanizmu. Elasticita.
8. Spotrebiteľské správanie a formovanie dopytu. Cieľové ekonomické správanie spotrebiteľa. Úžitok a jeho chápanie v ekonomii. Merateľnosť a nemerateľnosť úžitku. Indiferenčná analýza. Zákon substitúcie. Rozpočtové obmedzenie spotrebiteľa - línia rozpočtu. Optimum (rovnováha) spotrebiteľa. PCC - cenová spotrebná krivka, substitučný a príjmový efekt zmeny ceny.
9. Teória výroby, náklady, príjmy a zisk firmy. Produkčná analýza v krátkom a dlhom období. Náklady v krátkom a dlhom období. Explicitné a implicitné náklady. Izokvanta a izokosta. Rovnováha firmy a jej dosahovanie.
10. Príjmy a zisk firmy. Celkové, priemerné a hraničné príjmy. Zisk (celkový zisk, čistý ekonomický zisk, účtovný zisk, normálny zisk). Maximalizácia zisku (tzv. ekonomické optimum firmy). Grafická analýza.
11. Hospodárska politika – definícia a opodstatnenosť. Ciele hospodárskej politiky, nositelia hospodárskej politiky, koncepcie hospodárskej politiky, typy hospodárskej politiky, nástroje hospodárskej politiky.
12. Ciele, nástroje a typy menovej politiky. Ciele, nástroje a typy fiškálnej politiky. Ciele, nástroje a typy vonkajšej hospodárskej politiky.
13. Hospodárska politika a jej čiastkové politiky. Ciele, nástroje a typy príjmovej, dôchodkovej politiky a politiky zamestnanosti a trhu práce. Ciele, nástroje a typy sociálnej politiky. Ciele, nástroje a typy environmentálnej politiky.
14. Podstata, štruktúria svetovej ekonomiky. Ekonomické väzby svetovej ekonomiky vo vzťahu k hospodárskym cyklom, vo vzťahu k medzinárodnému obchodu a vo vzťahu k medzinárodnému menovému systému. Súčasné vývojové tendencie v svetovej ekonomike.
15. Podstata financií, členenie financií a finančných operácií podľa ekonomických sektorov. Bankové financie, bankový systém, úlohy centrálnej banky. Komerčné banky a bankové operácie. Eurosystem. Likvidita a ziskovosť bánk v období dopadov globálnej krízy.
16. Podstata podnikových financií, finančná politika podnikov, majetok a finančné zdroje podnikov - charakteristika. Klasifikácia finančných zdrojov. Získavanie finančných zdrojov podnikov na finančnom trhu pre podniky v oblasti turizmu.
17. Verejné financie, význam, funkcie, zložky, verejné príjmy a verejné výdavky. Štátny rozpočet a nadnárodný rozpočet – štruktúra, konsolidácia verejných financií v období dôsledkov globálnej krízy. Štátny a verejný dlh. Možnosti financovania na zabezpečenie bývania v SR.
18. Cieľ, predmet a funkcie účtovníctva. Účtovníctvo ako informačný systém podniku, jeho štruktúra. Právna úprava účtovníctva v Slovenskej republike. Informácie poskytované účtovnou závierkou (súvaha, výkaz ziskov a strát, poznámky).
19. Majetok podniku, jeho členenie. Charakteristika, oceňovanie a účtovné zobrazenie neobežného a obežného majetku. Zdroje krytia majetku, ich členenie. Charakteristika a účtovné zobrazenie vlastného imania a záväzkov.
20. Náklady a výnosy - obsahové vymedzenie, členenie, účtovné zobrazenie. Časové rozlíšenie nákladov a výnosov. Zisťovanie výsledku hospodárenia, rozdelenie výsledku hospodárenia.

c) Predmet č. 3 štátnej skúšky „Teória, služby a regióny cestovného ruchu“:

1. Cestovný ruch verzus turizmus - vymedzenie pojmov. Systém a podsystémy cestovného ruchu. Vonkajšie prostredie vplývajúce na štruktúru systému cestovného ruchu - ekonomické, politické, sociálne, technicko-technologické, ekologické. Druhy a formy cestovného ruchu - charakteristika jednotlivých foriem. Funkcie cestovného ruchu.
2. Subjekt cestovného ruchu – vymedzenie pojmu. Potreby, motivácia a motívy účasti na cestovnom ruchu. Objekt cestovného ruchu – vymedzenie pojmu, rozdelenie (napr. z hľadiska významu, producenti/sprostredkovatelia, vplyvu cestovného ruchu na ich hospodárenie, podľa príslušnosti k podnikom služieb a pod.).
3. Gastronómia ako veda o kuchárskom umení. Tradície gastronomickej kultúry Slovenska. Význam národnej gastronómie v časoch globalizácie gastronomickej kultúry. Moderné trendy v gastronómii. Gastronómia ako dôležitá súčasť produktu cestovného ruchu. Gastroturizmus.
4. Hotelierstvo ako súčasť cestovného ruchu. Ekonomický a spoločenský význam ubytovacích zariadení cestovného ruchu. Základné členenie ubytovacích zariadení. Systémy klasifikácie a kategorizácie ubytovacích zariadení v medzinárodnom kontexte. Kategorizácia ubytovacích zariadení na Slovensku (Vyhláška MH SR č. 277/2008 Z. z.).
5. Hotelové a reštauračné reťazce – vznik, spôsoby prevádzkovania hotelov v súčasnosti (nezávislé hotely, rezervačný systém, zmluva o riadení, franchisingový systém). Produkt ubytovacích a stravovacích zariadení – vymedzenie, charakteristické znaky, požiadavky z pohľadu zákazníka. Stratégie a koncepcie riadenia kvality služieb v hotelierstve a pohostinstve.
6. Poloha a vymedzenie územia Slovenska (marginálne body územia a nadmorskej výšky; časový rozdiel vo vyvrcholení slnka; hraničné rieky; hlavné európske rozvodie; rozloha). Podnebie Slovenska – vplyv vzduchových hmôt, absolútne teplotné minimum a maximum, priemerne najchladnejšie a najteplejšie územia, atmosférické zrážky, vietor. Vodstvo - úmoria, priemerná hustota riečnej siete – porovnanie krasové planiny a paleogénne horniny vo flyšových pohoriach, prečerpávací vodná nádrž Čierny Váh. Jazerá (prirodzené jazerá), umelé vodné nádrže. Podpovrchové vody obyčajné, minerálne a termálne.
7. Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike 2005 - hlavné ciele vypracovania, pojmy región a regionalizácia, kritériá pre vymedzenie regiónov, regióny cestovného ruchu. Región a subregión, časové horizonty subregiónov, okruhy odlišností od ostatného územia regiónu cestovného ruchu. Príklady subregiónov strednodobého horizontu vyčlenených v rámci regiónov medzinárodného významu (Bratislavského Severopovažského, Liptovského, Horehronského a Tatranského).
8. Legislatívna úprava organizovania zájazdov a podmienky podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr na Slovensku (Zákon č. 281/2001 Z. z. v znení zákona č. 186/2006 Z. z. a zákona č. 136/2010 Z. z.). Profesia sprievodcu cestovného ruchu na Slovensku a jeho príprava. Klasifikácia sprievodcovskej činnosti v cestovnom ruchu, kategórie sprievodcov. Kooperácia sprievodcov cestovného ruchu a cestovných kancelárií.
9. Topografická, psychologická a chronologická príprava sprievodcu na zájazd. Preberanie a odovzdávanie pracovnej agendy poznávacieho / pobytového zájazdu sprievodcom cestovného ruchu – všeobecné povinnosti sprievodcu počas prepravy, pobytu, vyhodnotenie a vyúčtovanie pracovnej agendy.
10. Význam vízových, pasových a zmenárenských služieb v turizme – vízum, druhy víz, formy bezvízového styku, cestovný pas – druhy pasov, platnosť a strata platnosti cestovného pasu, zmenárenské služby – vymedzenie pojmov devízy, valuty, devízové hodnoty, výmeny kurz, kurz meny, kurzový lístok, konverzia, signo a kontrasigno.
11. Dopravné služby a ich význam v turizme – delenie dopravných služieb, dopravné služby podľa druhu dopravy – MTZ, základná charakteristika a využitie v turizme.
12. Charakteristika vybraných druhov turizmu – svadobný turizmus, filmový turizmus, dark tourism a turizmus seniorov a osôb so zdravotným postihnutím – charakteristika, motívy účasti, klasifikácia, body záujmu.
13. Európa ako región medzinárodného turizmu. Podrobná charakteristika troch TOP európskych destinácií podľa počtu medzinárodných prízjazdov - Francúzska, Španielska a Talianska. Vymenovanie a charakteristika najvýznamnejších destinácií cestovného ruchu v každej krajine.
14. Amerika - členenie podľa prevládajúcich jazykov; členenie z fyzickogeografického hľadiska; vymedzenie makroregiónov z hľadiska cestovného ruchu. Stručná charakteristika makroregiónov Severná, Stredná a Južná Amerika. Zhodnotenie predpokladov cestovného ruchu a najvýznamnejších destinácií Spojených štátov amerických.
15. Prevádzková schéma ubytovacieho zariadenia na príklade hotela. Náplň jednotlivých častí. Charakteristika jednotlivých druhov bezpečnosti v ubytovacích zariadeniach a spôsob ich zabezpečenia a kontroly dodržiavania.
16. Vymedzenie a charakteristika súčasných trendov vo vývoji ubytovacích zariadení vo svete a na Slovensku. Trendy v ich prevádzkovaní a pri výstavbe.

17. Podstata kúpeľného cestovného ruchu, vývoj kúpeľníctva na Slovensku – charakteristika jednotlivých etáp. Súčasný stav kúpeľníctva a vývojové trendy. Vzťah medzi kúpeľníctvom a wellness.
18. Základné služby kúpeľného cestovného ruchu - liečebno-preventívne, ubytovacie, stravovacie a doplnkové. Podstata režimového stravovania v kúpeľnom podniku. Organizačná štruktúra kúpeľného podniku. Marketingové aktivity kúpeľného podniku.
19. Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia (FBLR) – definícia a charakteristika medicínskeho nadstavbového odboru. Definícia a charakteristika pododborov (fyziatria, balneológia, liečebná rehabilitácia). Fyzioterapia – definícia, charakteristika a rozdelenie medicínskeho nelekárskeho odboru. Pracovníci odboru (vysokoškolskí, stredoškolskí, nižší a pomocní pracovníci). Balneoterapia – charakteristika, prírodné liečivé zdroje. Liečivé vody, plyny a peloidy – definícia, rozdelenie.
20. Kúpeľníctvo ako samostatný medicínsky odbor – charakteristika. Kúpeľníctvo ako produkt zdravotného turizmu. Segmenty zdravotného turizmu – kúpeľníctvo vs. akvaparky a ich produkty, perspektíva a prognózy. Prostriedky kúpeľnej liečby (balneoterapia a klimatoterapia, fyzikálna terapia, kinezioterapia, dietoterapia, psychoterapia, farmakoterapia) a ich stručná charakteristika. Slovenské liečebné kúpele, typy kúpeľnej liečby, kúpele s prírodnými liečivými zdrojmi, klimatické kúpele. Balneografia na Slovensku.

* Platí pre študentov, ktorí boli prijatí na študijný program pred ostatnou akreditáciou a vykonajú štátne skúšky podľa predchádzajúceho modelu „po starom“.

Zverejnil: prodekan pre vzdelávanie 22.11.2018